

Spagaat tussen imago en kennis

Forum: Het vak van Fieldmanager verdient een oppepper, waar moeten we beginnen?

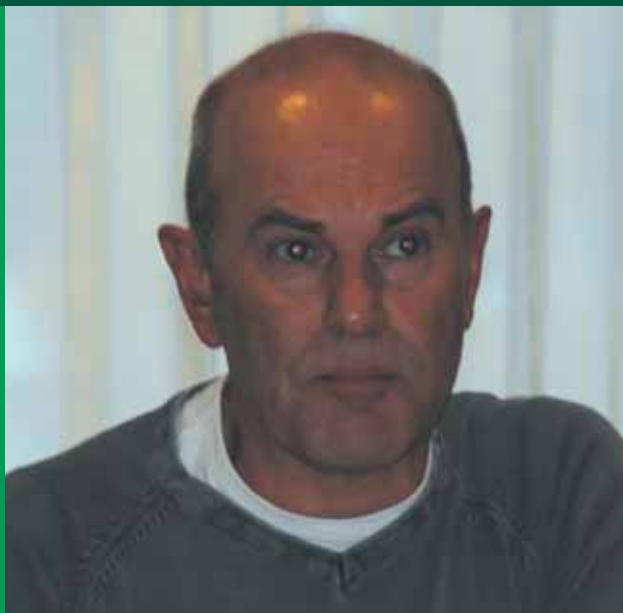

Sport en met name sportveldbeheer lijkt zich soms in een merkwaardige spagaat te bevinden. De vraag naar en de behoefte aan sport wordt op talloze fronten gestimuleerd. Niet in het minst door de politiek, die de sociale, de integratieve en maatschappelijke voordelen ziet van een actief sportbeleid. Daartegenover hoor je op het uitvoerende vlak veel klachten over bezuinigingen, een slecht imago en een afnemend kwaliteitsbesef. Dit merkwaardige dilemma zal moeten worden doorbroken. Het is dan ook belangrijk om als fieldmanagers daarin voorop te lopen of op zijn minst een partijtje mee te blazen. Een loffelijk initiatief in dit verband is een uitnodiging van HAS KennisTransfer uit Den Bosch en IPC Groene Ruimte uit Arnhem voor een forumdiscussie over de ontwikkelingen op het gebied van fieldmanagement. Beide onderwijsinstellingen kennisinstellingen wilden deze forumdiscussie gebruiken als een ijkmoment voor een mogelijk nieuw te ontwikkelen opleidingsactiviteiten op het gebied van fieldmanagement. Voor de locatie van het forum hadden HAS en IPC gekozen voor een echte showcase locatie: het PSV stadion in Eindhoven, waar naast een rondleiding in het stadion ook een uitleg werd verzorgd door Nico van Vuren van SGL (Stadium Grow Lighting).

Auteur: Hein van Iersel

*“Iedere revisie
tekening minder
ruimte voor sport”*

Cees Kolen

De discussiemiddag werd gecentreerd rondom een drietal thema's. Allereerst kennis van het vak bij de opdrachtgever, het imago van de fieldmanager en het tenslotte het dilemma kunst en natuurgras. De aftrap van de discussie werd gedaan door van Kleijnenbreugel en Kolen van de gemeente Tilburg. Zij constateerden een aantal situaties in de dagelijkse praktijk binnen de gemeente Tilburg waar zij als fieldmanagers geen gehoor kregen bij de politiek. Over het algemeen hebben beide Tilburgers een optimistisch beeld over de manier waarop de zaken in hun gemeente geregeld zijn. Een praktisch voorbeeld is het feit dat de betrokken beleidsambtenaar in hetzelfde pand gevestigd is als de uitvoerende diensten. Volgens Kolen is dat de

“Geen slachtofferrol”

Godfried Hijl

“Wij doen dat al 20 jaar zo, dus laat maar”

Bertus Gibcus

beste manier om te zorgen dat er optimale communicatie is tussen beleidsbepalers en de uitvoerders. Gert Gielissen, op dit moment werkzaam voor de Gemeente Apeldoorn, maar met een brede ervaring op het gebied van sportveldbeheer bij gemeentes en BVO's, voegt daar aan toe dat het soms belangrijk is de confrontatie te zoeken op het moment dat er geen communicatie is. Het is in dit verband wel belangrijk om te communiceren over de juiste thema's. Als fieldmanager moet je je altijd realiseren dat de politiek jouw klant is. Als sportveldbeheerder draag je bij aan een product dat gaat over sociale infrastructuur. Veel forumdeelnemers geven aan dat het lastig is voor veel mensen in de branche om op dit niveau mee te praten. Het product van de sportveldbeheerder moet gekwantificeerd worden. Daar moeten kengetallen aan gehangen kunnen worden, zodat de zachte waarden van sociale infrastructuur vergelijkbaar worden met de harde waarden van de inkomsten uit huizenbouw. Wolbrink van Heijmans Sport en Groen: “Bij de planning van een wijk gaat het rode contingent altijd voor en dat zal vaak ten koste gaan van sport”. Een aantal aanwezigen vraagt zich af of de gemiddelde fieldmanagers wel voldoende opleiding heeft om op niveau mee te praten over dergelijke thema's. Cees Kolen van gemeente Tilburg geeft toe dat hij met zijn MBO-opleiding niet voldoende instrumenten heeft opgeleverd om een economisch gekleurde discussie over sportveldbeheer te voeren. Over het primaat van het rode contingent heeft collega van Kleijnebreugel een goed voorbeeld: “Wij zien het gebeuren dat er tijdens de planning van een nieuwe wijk in iedere revisie tekening minder ruimte voor sport gereserveerd wordt.”

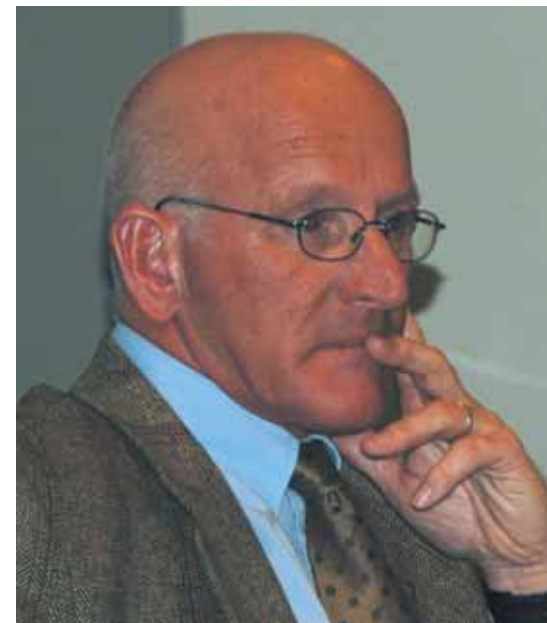
Ook Tjeu Foppele van de Green Business School ziet hoe moeilijk het is met kengetallen te werken, maar dringt nadrukkelijk aan op het belang. Foppele: “Ook aan natuur kun je een waarde hangen”. Een vast onderdeel in dergelijke discussies is de focus van een gemeente op groen of grijs. Veel beleidsbepalers hebben een grijze achtergrond en hebben weinig voeling met groen. Als sportveldbeheerder maar ook als cultuurtechnisch aannemer heb je dan extra moeite om jouw stem voor de Bühne te krijgen. John Holleman ziet als grootste uitdaging voor de fieldmanager het gebrek aan ondernemerschap. Als ondernemer zul je moeten zorgen dat jouw klanten de juiste argumenten horen op het gebied van fieldmanagement. Frithjof Rot heeft in dit verband een leuke anekdote, waarbij binnen Utrecht feitelijk alleen op het enthousiaste presentatie van een beleidsambtenaar twee extra kunstgrasvelden worden aangelegd.

Bertus Gibcus geeft aan dat het zeker bij kleine gemeentes vaak heel complex is om de juiste toon te treffen in een discussie. Sportveldbeheer onderdeel is van een takenpakket waar ook onderhoud van de openbare ruimte en andere grijze taken bij horen. De beleidsambtenaar aan wie jij verantwoording schuldig bent, heeft vaak absoluut geen gevoel voor groen zaken of cultuurtechniek.

Veel mensen lijken op de een of andere wijze wel te beseffen dat de marketing van het vak van fieldmanager niet optimaal is.

Naast ondernemerschap bij de opdrachtgever wordt het kennisniveau bij veel sportveldbeheer-

ders als problematisch ervaren. André Wolbrink richt de aandacht op een specifieke reden. Wolbrink: “Door verdergaande privatisering van het veldonderhoud lekt er heel veel kennis weg naar de verenigingen. Het resultaat is dan dat bij de gemeente alleen de man op de maaier en de beleidambtenaar overblijven. Bij het middenkader vallen de zwaarste klappen in termen van kennisverlies”. Dat het kennisprobleem vooral bij het middenkader zit zijn overigens meer gespreksdeelnemers met hem eens. Forum voorzitter Godfried Hijl vat de opmerkingen over kennis samen met de opmerking dat we de oplossing

“Kiezen voor topsport of breedtesport”

Joeke de Jong

“weglekken van kennis”

André Wolbrink

als branche primair bij ons zelf moeten zoeken. Het heeft geen zin om als fieldmanager een slachtofferrol op te eisen. Je zult moeten zorgen dat jouw stem gehoord wordt door de taal te spreken van jouw opdrachtgever en ook de juiste argumenten te hanteren. Het tweede discussiepunt is de keuze kunst versus natuurgras. De Jong van de KNVB vindt dit een belanghebbend thema maar wil dit wel graag beperkt zien tot breedtesport of topsport. Je kunt de discussie volgens de Jong onmogelijk over één kam scheren. De vragen en argumenten in topsport zijn heel anders dan in breedtesport. Christiaan Arends van Barenbrug is het daarmee eens. Als vertegenwoordiger van Barenbrug is hij logischerwijs niet gecharmeerd van kunstgras, maar ziet wel een rol weggelegd voor kunstgras in breedtesport bij intensief gebruik van de velden. In topsport is er absoluut geen motief voor kunstgras. Een eventuele kennis voor kunstgras door een topclub is puur politiek. In de praktijk is daar eigenlijk geen argument voor.

De Jong ziet als vertegenwoordiger van de KNVB een stijgend belang van kunstgras. Over circa 10 jaar verwacht hij dat er maximaal 100 kunstgrasvelden zullen zijn en 4 tot 5000 natuurvelden. De Jong: “Het aantal velden wordt bepaald door de veldbehoefte op de zaterdag. Tegen die tijd zal dat ongeveer 6000 velden bedragen”. Volgens de Jong zullen er verder veel trainingsvelden sneuvelen door ruimtetekort. Volgens de Jong is kunstgras dan de oplossing. De Jong: “Er is voor mij maar een WetraWedstrijdtrainingsveld en dat is een kunstgrasveld”.

Veel forumdeelnemers zien overigens ook een upgradening van de kwaliteit van natuurgrasvelden door het inschuiven van kunstgrasvelden. Arends van Barenbrug: “De Discussie over kunst of natuur wordt niet altijd goed gevoerd. Kijk bijvoorbeeld eens naar de prijs. Kunstgras is beduidend duurder.” Joeke de Jong reageert daar nuchter op. “Misschien hebben ze gewoon betere verkopers”.

Knollenveld

Frithjof Rot: “In de wedstrijdverslagen die ik lees wordt er vaak verloren op een knollenveld. Als er verloren wordt ligt het aan het veld. Bij winst is het veld van geen belang. Rot bedoeld daarmee dat het imago van de sportveldbeheerder op en neer gaat met de prestaties van het eerste elftal. Waarschijnlijk is dat niet de hele waarheid. Gibcus steekt wat dit betreft de hand in eigen

boezem. 90% van de greenkeepers speelt actief golf en bij sportveldbeheerder weten veel mensen niet eens Talpa te vinden op hun TV. Er is weinig interesse bij de doelgroep. Holleman illustreert zijn mening door een vergelijking met het vak van bouwvakker. Holleman: “Hoe asociaal en onverzorgd een bouwvakker er ook uitziet. Als hij weg is zeggen we allemaal; “het is een goede vakman”, van groenmensen wordt dit nooit gezegd. Deel van het probleem ligt volgens van Gibcus en Hendriks ook aan het feit dat er weinig contact is tussen de fieldmanager en het publiek. De fieldmanager zit thuis voor de tv als er gespeeld wordt en hoort weinig tot niets. Tilburg heeft dit op een zeer eenvoudige manier opgelost. Met behulp van een gebruikersoverleg een paar keer per jaar hebben de betrokken ambtenaren contact met de club in kwestie. Het resultaat zijn volgens Kolen zeer tevreden gebruikers, weinig klachten en meer respect voor het werk van de sportveldbeheerders. Gibcus: “Een deel van het imagoprobleem komt ook voor uit het feit dat mensen naar een opleiding gestuurd worden en dan terug komen met nieuwe ideeën en inzichten. Wanneer zij met deze inzichten en ideeën naar hun chef of collega's gaan, krijgen ze te horen; ‘Wij doen dat al 20 jaar zo, dus laat maar’.

Forumvoorzitter Godfried Hijl ziet een duidelijke meer waarde voor de gevoerde discussie en belooft dat hij de markt op de hoogte zal houden als het gaat om ontwikkelingen op het gebied van eventuele opleidingen.

“Verliezende partij altijd op knollenveld”

Frithjof Rot

*“overleg met eindgebruiker
belangrijk”*

Sjef van Kleijnenbreugel

“Politiek is jouw klant”

Gert Gielissen

Deelnemers aan het HAS/ IPC Groene Ruimte forum

- André Wolbrink (Heijmans Sport & Groen)
- Bertus Gibcus (IPC Groene Ruimte)
- Cees Kolen (Sportbedrijf Tilburg)
- Christiaan Arends (Barenbrug)
- Ernst Bos (IPC Groene Ruimte)
- Frithjof Rot (Gemeente Utrecht en VVS)
- Gert Gielissen (Gemeente Apeldoorn)
- Godfried Hijl (HAS Kennistransfer)
- Hein van Iersel (Redactie Fieldmanager en Greenkeeper)
- Joeke de Jong (KNVB)
- John Holleman (Hay Aerts en BSenC)
- Joost Schuijs (Traas & Oova en BSenC)
- Maarten Hendriks (IPC Groene Ruimte)
- Margot van den Oord (HAS Kennistransfer)
- Nathalie Roefs (HAS Kennistransfer)
- Nico van Vuren (Stadium Grow Lighting)
- Sjaak Groen (HAS Den Bosch)
- Sjef van Kleijnenbreugel (Sportbedrijf Tilburg)
- Tjeu Foppele (HAS Den Bosch en HAS Kennistransfer)
- Wout Neutel (IPC Groene Ruimte)